

g. provizor se je rodil 6. januarja 1884 v Hajdini pri Ptuj. Po gimnazijskem študiju v Mariboru se je odzval klicu srca in stopil v mariborsko bogoslovje, kjer je bil 25. julija 1912 posvečen v mašnika. Svoje prvo službeno mesto je nastopil kot kaplan v št. Andražu v Slov. goricah. Služboval je nato v raznih krajih lavantinske škofije, dokler ni bil imenovan za provizorja v št. Jurju ob Pesnici, kjer ga je dohitela tragična smrt. Naj v miru počiva! Sorodnikom naše iskreno sožalje!

Meščanskošolski učenec umrl. Žalostno so zapeli 7. marca zvonovi pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji ter naznanili, da je na Bresnici umrl Petek Albin, star komaj 14 let. Bil je dober, tih ter marljiv deček ter precej nadarjen. Podal se je v meščansko šolo v Ptuj, da bi se izobrazil za življenje. Vendar mu Bog tega ni dopustil. Bil je že od rane mladosti bolehen ter je sedaj moral iskati zdravniško pomoč v Mariboru, Ptuj in nazadnje v Ormožu, kjer je bil operiran na slepiču. Umrl je na domu. Pogreba so se udeležili tudi učenci in učenke meščanske šole iz Ptuja ter učenci tukajšnje šole. Ob grobu so se od Albina poslovili: g. župnik, učenec in učenka meščanske šole. Dragi Albin, spavaj v miru — družini pa naše sožalje!

Bela žena je pobrala v teku štirinajstih dni vzorno Miklovo mamo Elizabeto v Drakovcih pri Mali Nedelji in pridno mladenko vnukinjo Marico Miklovo. Blagopokojna mama Elizabeta je bila vzorna žena skozi dolgo dobo 52 let svojemu že pokojnemu možu in ljubeča mati svojim otrokom, ki jih je vzgojila v strogo verskem in narodnem duhu. Po svoji dobrosrčnosti je bila znana daleč naokoli. V letih 1912.—1917. je imela delikatesno trgovino v Celovcu. Tam si je pridobila srca vseh celovških Slovencev. V isti dobi je tam šolala svoji najmlajši hčerki, še na smrtni postelji je rekla hčerka: »Tako lepo je bilo v Celovcu!« Vsi še živeči celovški Slovenci jo bodo ohranili v najsvetlejšem spominu. Zlato poroko je obhajala leta 1932. Njen vedno naamejani obraz nam je pričal odkritosrčen in ljubezniv značaj, zato jo bomo težko pogrešali. Poslovilne besede g. župnika Ostrža ob odprtem grobu so nam segle globoko v srce in nam bodo v uteho ob tej bridki izgubi. Položili smo jo v grob ob strani njenega moža. Bodi blagi Miklovi mami in njeni 21 letni vnukinji, Marijini družbenici Marici Miklovi ohranjen časten in svetel spomin — žalujočim pa naše sožalje!

Cerkveni molec umrl. Zvonovi pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah so naznanili tužno vest, da je odšel po zaslužen plačilo k Bogu 81 letni Rožkar Franc, bivši posestnik v Bišu. Rajni je bil pravi katoliški mož; to je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležila skoraj vsa župnija, zato, ker je bil dolgo vrsto let cerkveni molec, ki je prihajal vsako nedeljo in praznik točno ob določeni uri in moili rožni venec. Član Kmečke hranilnice in posojilnice je bil od ustanovitve leta 1909. Bolfenska župnija bo ohranila rajnega v najlepšem spominu!

Blaga posestnica umrla. Dne 9. marca smo spremili do groba v obilnem številu Debeljak Roziko, posestnico na Mejah pri Sv. Bar-

bari v Halozah. Rajnica je bila dvakrat poročena. Prvi mož je bil Anton Arbeiter, šupan in predsednik Izobraževalnega društva. Pri hiši so imeli vedno katoliške liste in vsi otroci so pošteno vzgojeni. Možu in družini naše sožalje — rajnica pa naj počiva v miru!

Smrtna kosa v Laporju. V tej ostri zimski umrl v Laporju sledeči: v Verholah Damiš Miha, posestnik, cerkveni kijačar podružnice v Kočnem, občinski in posojilnični odbornik; Polanec Jurij, posestnik iz Zg. Breznice; Cejzerjeva in Krivčeva, posestniki iz Razgorja; Štici Marija, sivilja iz Levica; Pernat Marija iz Videža; Vehovarjeva iz Videža je odhitela k angelom; Gumzej Jožef, bivši mizar; Dominko Jožef, upokojeni državni cestar; Gumzej Valentin, krojaški mojster; Onič Filip je odhitel k angelom; Kac Ivan, mizar in proučitelj; trije občinski režeži občine Laporje in Majer Jožef, posestnik iz Hošnice. Naj počivajo v miru — žalujočim pa naše sožalje!

Zvonovi so peli slovo zlati mamici. Žalostno so zapeli prihovski in Joštovi zvonovi v slovo zlati mamici Jožefi Pilberšek, p. d. Mecovi mamici iz Sp. Grušova, ki je 5. marca v 81. letu starosti zapustila moža in pet otrok. Kot mlada vdova po rajnem Vinkotu Bezget se je leta 1886. poročila s sedanjim 85 letnim možem Janezom Pilberšekom, s katerim sta živeła v mirnem in srečnem zakonu nad 53. Lahko bi bila že pred štirimi leti obhajala zlato poroko, pa je bila rajna zlatka nenadoma preokromna, da bi ta izredni družinski dogodek slovesno praznovala. Pokojna je bila zgledna krščanska mati. Vpisana je bila v III. red in v žensko Marijino družbo. Kot gospodinja je gledala na čast, pridnost in versko življenje pri hiši. Nikdar ni trpela nedeljskega dela ali razveseljevanja mladine pri hiši. Moli in delaj, to je bilo geslo zlate umrle mamice. Njen pogreb je bil slovesen. Naj počiva v miru! — Preostalom naše sožalje!

Smrt vzorne žene. Vsemogočni je poklical k sebi vzorno krščansko ženo in mater posestnico Nežo Ašenberger iz Zavrha pri Galiciji pri Celju. Umrla je v starosti 55 let. S svojim možem Jernejem, ki je umrl pred petimi leti, sta vzgojila pet otrok. Vsi otroci so člani Prosvetnega društva. Rajnica je bila zelo priljubljena, zato je imela številno zadnjo pot, na kateri ji je igrala žalna koračnica godba Prosvetnega društva. Blaga žena, počivaj v miru — žalujočim sinovom in hčeram pa naše sožalje!

Mala žrtev — velika korist! Hočete iti za 22 din na priljubljeno romanje o binkoštnih na Trsat ali v Split? Z romanjem je združen tudi prijeten izlet z ladjo po morju na prekrasni otok Rab, oziroma Hvar. Za to ceno je določeno posebno tekmovanje. Pošljite v pismu 3 din v zameno za »Tekmovalni načrt« in svoj točen naslov. Pismo pošljite na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. Če pa hočete romati pod navadnimi pogoji, pa pošljite takoj svoj naslov po dopisnici, da boste dobili navodila brezplačno. Izreden popust v ceni je namreč samo do 1. aprila.

Kratke tedenske novice

Ob koncu Wellesovega poizvedovanja, Rooseveltov odposlanec Summer Welles je pri svojih obiskih v glavnih mestih vojskujočih se držav spoznal vojno, odnosno mirovno razpoloženje. Nikjer ni našel nenaklonjenosti do miru. Velike pa so razlike v vprašanju, pod katerimi pogoji bi naj bila vojna končana in mir sklenjen. Zaprtni velesili sta na stališču, da se mora malim narodom zagurati samostojna državnost in odstraniti vsak znak odvisnosti od katerega velikega naroda. Isto je tudi Rooseveltovo stališče. Summer Welles se je po povratku v Rim razgovarjal s Mussolinijem in italijanskim zunanjim ministrom Cianom, ki sta imela potem v ponedeljek sestanek s kanclerjem Hitlerjem. Istega dne je bil Welles sprejet v avdienci pri papežu. Stališča vojskujočih se taborov so pojasnjena. Do kakšnega zblizanja v tem pogledu še ni prišlo in dosledno tudi ne do pravega učinkovitega posredovanja za mir. Sedanjí teden je za nadaljnje vprašanje vojne ali miru odločilen.

Nemški bombniki so napadli angleško pristanišče Scapa Flow 16. marca proti večeru. Ena bomba je zadela angleško vojno ladjo. Ubilih je bilo osem ljudi in povzročena precejšnja materialna škoda. Več bomb je padlo na kopno. Angleška protiletalska obramba je sestrelila en nemški bombnik, več jih je pa bilo poškodovanih.

Francoski ministrski predsednik Daladier bo v najkrajšem času preosnoval na zahtevo senata in parlamenta svojo viado.

Nemčija je izrazila pripravljenost za jamstvo romunskih mej proti sovjetski Rusiji in Madžarski.

Italija ima svoj močno utrjeni obrambni pas od Ligurskega do Kvarnerskega morja.

Pogajanja glede ureditve izvoza nemškega premoga v Italijo po kopnem so bila v Rimu zaključena 12. marca.

Novi angleški vojni proračun izkazuje 154 milijard dinarjev izdatkov. Dnevno izda angleško finančno ministrstvo za vzdrževanje vse oborožene vojaške sile 1365 milijonov dinarjev.

Podpisovanje angleškega vojnega posojila v znesku 66 milijard dinarjev je bilo v teku nekaj dni v celoti podpisano.

Ameriško posojilo v iznosu 20 milijonov dolarjev, katero je bilo dovoljeno Finski, z zaključkom vojne ne bo prizadeto, ampak ga bodo lahko uporabili Fini za obnovo in nakup blaga v Zedinjenih državah.

Slovaška je obhajala 14. marca prvo obletnico samostojnega obstoja pod zaščito Nemčije.

Radi sovjetskega napada na Finsko je ostalo po vojni tankov 400.000 ljudi brez strehe.

250.000 Fincev, ki bi pripadli po sklepu miru pod sovjetsko Rusijo, se bo izselilo v notranost dežele, ker bo 50.000 sovjetskih trupel, ki so sedaj še v snegu, pretvorilo vse kraje severno od velikega Ladoškega jezera v zelo nezdrave.

Konferenca zunanjih ministrov baltičkih držav je bila po vesteh iz Rige zaključena 16. marca. Zunanji ministri baltičkih držav so sklenili ojačenje gospodarskega sodelovanja: Estonke, Letonske in Litve.

Pisma v 41. jeziki.

Polagoma se pismenska in časopisna cenzura uvaja po vsem svetu. To pa marsikje ne gre brez težav. Tudi angleški imperij ima cenzuro, kar v kolonijah ni tako enostavno izvesti. Tako n. pr. na pošto v Singapur v Zadnji Indiji prihajajo pisma v 41 jeziki. In sicer v 22 evropskih in 19 azijskih. Med azijskimi jih je največ v balinezijskem, kitajskem ter japonskem, javanskem, arabskem in v raznih indijskih narečjih. Za vso to mešanico jezikov, ki se v pismih zbira na pošti, je bilo treba postaviti tolmače, ki pisma prebirajo in puščajo naprej po rednem poštne prometu ali pa se poslužujejo pooblastil cenzure. Tako tudi to znamenje izrednih razmer mnogim ljudem pri-

Av gust Senon:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

»Ker je vse ljudi sovražil, ker mu zavist ni dala, da se drugi, poštini, pametnejši ljudje naučijo njegovih krajcarijev. Ha! Ha! Zmotil se je, šlevec, če sreča da.«

»Ali pa veš, da ima denarje s seboj? Če jih ni kje pustil?«

»Ni. V krčmi sem videl, kako je naglo shranil staro usnjeno listnico globoko v nedra. V njej je zmeraj nosil zadolžnice in denar v torbi, dokler je beračil.«

»Norec! Kaj bi si bil lahko kupil!«

»Zdaj je amen.«

Čez pol ure sta prišla tja, kjer se reka zavije. Beli prod je čudno sijal v mesečini, toda bil je prazen, le tu pa tam je ležal črn panj posekane stare vrbe. Pisar in cigan sta sedla. Sklonjenih glav sta strmela oba v lesketajočo se vodo, da bi opazila plen.

»Nič!« je zamomljaj pisar skozi zobe.

»Počakaj! Potrpi! Mora priti.«

»Toda koliko časa je že minulo!«

»Počakaj! Ne izplava to takoj, ko utone. Prišlo pa bo, vem jaz to, da voda vse semkaj zmeče. Živim, hvala Bogu, dolgo dovolj zraven Save. Našel sem tu že marsikaj.«

39

»Daj mi pipo in tobaka!« je rekel pisar.

Cigan mu je ustregel, Mikica pa je začel na moč vleči in puhati; videlo se je, da v njem vsaka žilica drhti. Dva, trikrat se je stresel od nočne rose, toda rekel ni nič.

Dve uri sta čakala tu, tedaj zašumi Sava, voda se silno zapeni, nekaj črnega se prikaže v valovih.

Oba sta dvignila glavi. Voda se je silneje zazibala na prod in spet odmaknila, na belem kamenju pa je obležalo razširjenih nog in rok mrtvo truplo.

»Tu je!« je kriknil pisar, skočil, vrgel pipo in treščil k mrtvecu, za njim pa je švignil cigan kakor kač.

Tik mrliča se je pisarju ustavila noga, groza ga je stresla. Da, to je bil Luka, pravi Luka, pred pičlimi urami še živ in zdrav, zdaj mrtve, brez duše na pesku. Niti iskriče življenja ni bilo več v tem trdem, napihnjenem telesu. Glava, ki je bila obrnjena proti reki, je bila še vsa rosna, lice je bilo posinelo, v razprtih očeh se je svetlikala mesečina. Bilo je, kakor da gleda v pisarja. Hudobnež se je zdrznil, pogledal je mrtvega berača, bil je kakor prikovčan, niti dotakniti se ni smel mrtveca. Cigan pa se ni ustrašil, pokleknil je zraven trupla, stresel ga za ram in skozi smeh zaklical:

»Oh! Oh! Luka! Ne boli te glava. Norec si neumen. Bolje bi bilo živeti. Na, kum.« je dvignil mrtvo roko in

Dopisi

Dravsko polje

Hoče. Prosvetno društvo priredi na velikonočni ponedeljek ob treh popoldne in ob sedmih zvečer smešnico »Matija Matajev, junak iz naših krajev«. Odmore izpolni tamburaški zbor.

Slovenske gorice

Sv. Barbara v Slov. goricah. (20 letnica županovanja.) V nedeljo, 17. marca, je slavila vsa župnija in občina izredno slovesnost. Naš župan g. Josip Kajnih je obhajal namreč te dni 20 letnico, kar je bil prvič izvoljen za župana prejšnje občine Jablance, sedaj občine Korena, oziroma Sv. Barbara v Slov. goricah. G. Kajnih je eden najboljših županov v Slov. goricah in je splošno priljubljen radi svoje delavnosti v javnosti. Radi tega so ga občinarji izvolili za častnega občana in mu je bila podeljena diploma častnega občanstva. Slavnost se je vršila v domačem Društvenem domu. Na slavnost so bili povabljeni odličniki iz vsega okraja, bivša narodna poslanca, predstavniki drugih občin, korporacij in društev. Župan g. Kajnih je član okrajnega cestnega odbora, okrajnega kmetijskega odbora, ravnateljstva Okrajne hranilnice, predsednik krajevnega JRZ in Kmečke zveze ter raznih drugih društev in korporacij. Slavljenca, ki je

naš dolgoleten naročnik in sotrudenik, tudi »Slov. gospodar« iskrečno častita!

Sv. Urban pri Ptuj. V nedeljo, 10. marca, se je v naši šoli vršil prvi roditeljski sestanek, katerega se je udeležilo nad 250 staršev šolobveznih otrok. Pogrešali pa smo take, ki še vedno ne morejo doumeti velike vzgojne naloge šole, še manj pa pomena dobrih odnosov med šolo in domom. Ti starši pač mislijo, da je šola docela nepotrebna ustanova, ne pomislijo pa, da s tem grešijo nad svojimi lastnimi otroci. Še vedno jim nešteti sramotni primeri — posledice slabe vzgoje — ne povedo ničesar. Sami sejejo upornost in popolno svobodomiselnost v srca svojih otrok. Tako naj nam ne bo prav nič čudno, da so pretepi, poboji in družinske žaloigre na dnevnem redu. Bolj kot kdaj poprej zahteva sedanja doba »celih« ljudi, katere pa bo vzgojil le tisti narod, ki se z vso trdnostjo oklepa svojih narodnih in verskih vzorov. Dom, šola in cerkev so tisti važni vzgojni činitelji, katerim se bo posrečilo vzgojiti rod, na katerega bomo ponosni, ne pa, da bi še dalje vzgajali narod »hlapecev«, sebi v pogubo in sramoto, drugim v posmeh. Nov rod bo prav takšen, kakršnega bo vzgojil sedanj rod. Starši, zavedajte se tega in svoje velike roditeljske dolžnosti, ki jo imate do svojih otrok.

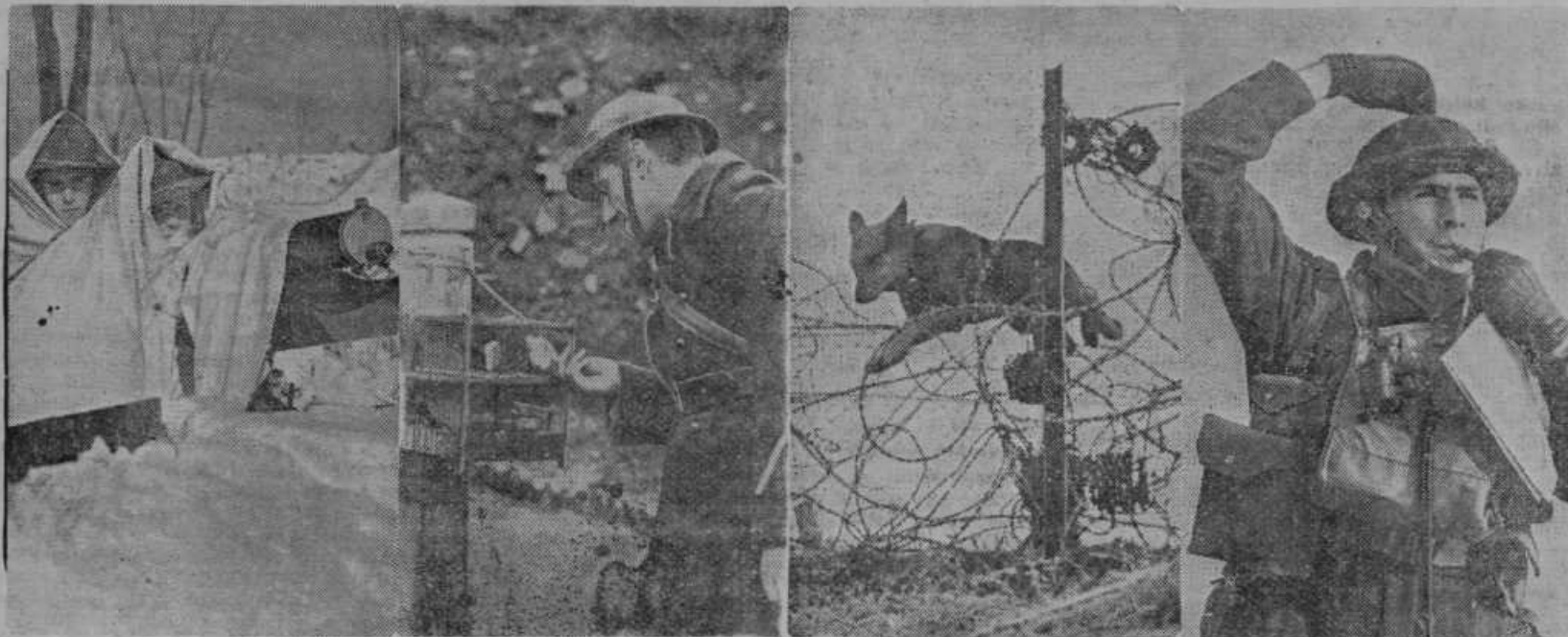
Sv. Jurij ob Ščavnici. Na velikonočni ponedeljek ob pol štirih popoldne uprizori Bralno dru-

štvo pretresljivo dramo »Osojski mute« iz burne zgodovine Poljske. Sodelujeta tamburaška godba in pevski zbor.

Ptujsko polje

Sv. Marjeta niže Ptuja. Učenci naše kmečko-nadaljevalne šole in gojenke gospodinjkega tečaja so v nedeljo, 3. marca, naredili skupen poučen izlet z jutranjim vlakom v Mursko Soboto. Vodja izleta je bil g. šolski upravitelj Geč. Ob prihodu v Mursko Soboto so izletniki najprej zadostili v tamošnji župnijski cerkvi svoji nedeljski verski dolžnosti, nato so odšli v Benkovo tovarno mesnih izdelkov. Po tem ogledu so se podali v Rakičan na novo kmetijsko šolo. Ogledali so si hleve za govedo, konje, svinje in prostore za perutnino, dalje žitnico in strojnico. Zatem jim je v šolski dvorani g. inž. Padar priredil skioptično predavanje. Hitro so si še ogledali moderno opremljeno učno sobo, spalnico gojencev in delovno sobo, nakar so se morali posloviti in odhiteli na vlak. Gojenci in gojenke so se vrnili domov z lepimi vtisi in s še lepšimi načrti za bodočnost. Vsem, ki so imeli trud okrog tega poučnega izleta, najlepša zahvala!

Velika Nedelja. Ne smete si misliti, da nas je vzela ta brezkončna zima, ker ni nobenega glasu iz našega kraja. Baš nasprotno! Odkar imamo spet kaplana v osebi g. dr. Vinka Bevk, se je zadnji čas pojavila med mladino zelo velika razgibanost. Malokateri večer ni opaziti v društveni dvorani luči vkljub vsej petrolejski mize-

Zgled Finske je navdušil tudi vodstvo ameriške vojske, da je vpeljalo za zimski čas za vojake bele plašče

Pred najbolj izpostavljenimi točkami francoske Maginotove črte so postavili kletke s pticami. Če bi ptice poginile, so na delu — plini

V moderni vojni se za prenašanje poročil namesto ljudi poslužujejo psov. Silka nam kaže psa, ko ravno preskoči žično oviro

Sedanja vojna je vojna tehnike, zato mora biti tudi vojaštvo temu primerno opremljeno. Tako je izgleda oprema angleškega častnika

jo spet spustil na pesek pa pogledal prestrašenega pisarja, »ta ne bo pojedel niti zrna soli več.«

Ko je pisar videl, kako je padla uvela roka na zemljo, se je ohrabil in dejal, obrnjen k Luku:

»Da, da! Voda ga je požrla. Ej Luka! Kdo je zdaj močnejši, jaz ali ti? Ali me boš zdaj ti ogoljufal? Ne boš. Hotel si z denarjem na oni svet. Ne boš, bratec, ne! Midva jih bova pojedla, tebe bodo pa vrane. Ugarkovič! Dobro išči, v nedrih mora biti.«

Cigan je z obema rokama razgalil mrtvecu prsa in ga pretipaval, pisar pa se je z rokami uprl v kolena, nagnil nad oba ter z ostrim pogledom sledil vsak cigana gib.

»No!« je dejal nestrpno. »Ali je kaj?«

»Čakaj! Tu je nekaj.«

»Ali je? Daj hitro, da vidiva!«

Cigan je privlekel usnjeno listnico.

»Ha! Daj!« je kriknil pisar veselo in segel po željno pričakovanem bogastvu.

»Oh! Oh! Kum, počasi! To je moje in tvoje,« se je zarežal cigan, da so se mu zasvetili zobje.

Oba sta počenila zraven mrtvega, stisnila sta glavi in prežala na ogoljeno listnico, ki je bila dovolj debela.

»Odpri!« je dihnil pisar.

Cigan jo je razgrnil, Mikica pa je naglo iztrgal, kar je bilo v njej, in je začel na kolenih s trepetajočimi rokami premetavati papirje. Sami rdeči listki, sami stari listki za volitve!

»A bankovci, bankovci!« se je razkačeno zadr. »Kje so bankovci? Nič! To ni nič! Smetje! Daj listnico!«

Mikica jo je iztrgal črnemu kumu, segel je noter na eno in na drugo stran, iztresel listnico v zraku. Nič! Nič! Nič!

»Kje so bankovci? Tu so bili!« se je drl pisar skoro jokavo.

Tedaj je zagnal listnico daleč od sebe, pokleknil je k mrtvecu in šepnil:

»Iščiva! Iščiva! Skril jih je drugje. Vem, mora jih imeti. Mora,« je zarjul.

Oba sta začela mrtveca slačiti; preiskala sta vsako krpico, vsak šiv, toda nič, nič in nič, našla sta mu edino črn železen križec na prsih.

»Nič,« je zaškripal pisar in ob pogledu na križ planil pokonci, kakor da ga je kača pičila. »Prekleti lump! Povej, kje imaš denar! Denar hočem, govori, govori, ali pa te bom —« je zapretel pisar s pestmi.

»Ubil ga ne boš, ni več potrebno!« je zmajal cigan z glavo. »Zakopal jih je nekje, miši jih bodo pojedle, zguba, zguba za naju. Daj mir! Pojdi, vrziva norca v vodo, da ga odnese!«

pomore do službe in — kruha.

Potrpežljivost nad vse. Neki cestni pometać je nekoč v Londonu s svojim vozičkom zašel v ozko ulico, ki je bila komaj za en voz dovolj široka. Z druge strani pa je v isto ulico prav tedaj privozil mlad pek, tudi z vozičkom svojega peciva. Eden bi moral vsekakor zapeljati nazaj, pa očitno nobeden ni računal na to: oba sta pogumno vozila drug proti drugemu. Ko prideta skupaj, obstane. Pometać mirno sede na ojnice svojega voza, vzame iz žepa pipo in ravnodušno začne puhati dim za dimom. Pek z druge strani vzame iz žepa časopis in ga prav tako mirno prebira. Tako mine četrta ure. Oba še sedita vsak na svojem vozičku in čakata.

riji. Fantovski odsek ima redno sestanke in te- lovalne vaje. Dramatični odsek tudi pridno de- luje. Tako je prav! Saj zdrava mladina ne more mirovati. Želi si razvedrila in zabave. Ako ne najde poštene in dobre, zaide v slabo. Želeti bi bilo, da bi se tudi ona mladina, ki tako rekoč še tava na razpotju in ne ve, ali bi krenila na des- no ali na levo, pridružila Fantovskemu odseku ali Dekliškemu krožku. Prepričani smo, da iz ta- ke mladine, katera sedaj v postnem času prireja tiste zloglasne »žerovnice«, ki so združene s ce- lonočnim pijančevanjem, kjer od začetka veselo poje harmonika, a zaključno besedo ima pa na- vadno nož in strel, ne bo nikoli kaj prida.

Mursko polje

Ljutomer. Vsem onim, ki bi še radi videli pre- lepo liturgično igro »Križev pot našega Gospoda Jezusa Kristusa«, sporočamo, da ga bo Prosvet- no društvo ponovilo še na velikonočni ponedeljek, 25. marca, in na belo nedeljo, 31. marca, ob pol- štirih popoldne v Katoliškem domu.

Haloze

Sv. Barbara v Halozah. Današnji časi bodo naj- brž prisilili sedanji rod, da bo spet začel bolj upoštevati lan in konopljo. Nekdaj so se dekleta v zimskem času učila lepo presti in so nosila ob- leko iz domačega blaga tudi ob nedeljah. Sedaj se pa kupuje slabo blago po visokih cenah, lju- dje pa bolehalo, ker jih v trgovini kupljena ob- leka slabo varuje pred vremenskimi sprememba- mi. Lan smo nekdanj sejali dvakrat, in sicer po- leti okrog 25. marca, zimskega pa sredi avgus- ta, docim smo konopljo navadno sejali okrog sv. Jurija, in to v bolj vlažno, dobro pognojeno zemljo. Sejmo lan tudi mi, napravimo si doma- čo, toplo obleko, pa bo manj prehlada in manj jetike, katere nekdanj nismo poznali, zato je pa bilo tudi mnogo več stoletnikov kot pa dandanes.

Sv. Barbara v Halozah. (Pomanjkanje krme in živeža.) V tej predolgi zimi se je vse porabilo, kar so ljudje pripravili za živino in zase. Ljudje, ki imajo še sedaj prazna poslopja, brez krme, tolčejo vinogradno rožje za živino, ker ni več kaj dati živini. Drugi si pomagajo na razne načine. Največja krivda je na suši, radi katere ni bilo dovolj krme. Tudi za ljudi ni mnogo bolje. Celo po kleteh je ljudem zmrznil krompir, jabolka, zelje in repa, kar ni več užljivo. Radi jabolka, ki so zmrznila in so trda še sedaj, se priporoča su- šenje istih v cimpeth v peči. Izvrsno se obne- sejo tako v peči posušena in nič ne zgubijo na dobroti. Svinjam bi zmrznjen sad bilo škoda po- kladati, ker se še vendar lahko uporabi za pre- hrano ljudi. Kdor ne verjame, naj poskusi. Ne- kateri, ki imajo že kopno, rigolajo, kopljejo, re- žejo. Kjer pa je sneg zmrznil in juga tudi ni, tam pa bomo okoli Aninega začeli šele rezati. Vse skupaj je iz tira, še zima ne zna več, do kdaj je njena pravica. Ničesar ne bomo zaslužili za ve- likonočno potico in pisanke.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Upokojen je predsednik naše- ga okrožnega sodišča g. Janko Serbec in bil ob- nemog odlikovan z redom sv. Save III. stopnje. — Zveza poljedelskih delavcev opozarja vse sezon-

ske delavce, ki so se lani vrnili iz Nemčije in pri- nesli s seboj marke, da se do 29. marca oglasijo v njeni pisarni ter ji javijo, koliko mark imajo v papirju in koliko v srebru, ker jih bo finančno ministristvo menjalo. Vsak sezonec naj prinese s seboj tudi potni list radi kontrole. — Žigovanje in pregledovanje sodov bo pri nas 11. in 12. aprila, 9. in 10. maja ter 7. in 8. junija. — Profesor VIII. skupine je postal veroučitelj na naši gimna- ziji g. Alojzij Šoštarec.

Otovec. Nekega dne je Čor Viljem preveč glo- boko pogledal v kozarec. V gostilni je iskal po- vod za prepir in pretep, pa ga ni našel. Nato je zapustil gostilno in iz zasede navall na šantavec Štefana ter ga s kolom obdelal. Za podivjanost se bo pokoril štiri mesece v strogem zaporu.

Prosenjakovec. Voršč Štefan si je na lepem iz- mislil, da so ga orožniki po krivem zaprli in ne- usmiljeno pretepili, hoteč s tem oklevetati neke- ga službenega organa. Za neresnične govorice je bil obsojen na dva meseca strogega zapore in 240 dinarjev denarne globe.

Cankova. Minuli teden je na pravni fakulteti ljubljanske univerze diplomiral naš mlajši g. Jože Derkač. Castilamo!

Dolnja Lendava. Na Jožefovo je bila pri ve- černicah blagoslovljena zastava slovenske Mari- jine družbe, ki je stala nekaj nad 4000 din.

Kuzma. Pred dnevi je bil gozdni čuvaj Drobnik Martin, ki je lani septembra ustrelil posestniške- ga sina Pukl Jožefa, obsojen na 5 let in en me- sec robije. Soobtoženi Janez pa na 1 mesec stro- gega zapore pogojno za dve leti.

Sotina. Letošnja zima je bila res huda in je poleg velike gospodarske škode zahtevala tudi več človeških žrtev, ki so zmrznile. Prejšnji te- den so našli žrtev mraza, in sicer 79 letno Tere- zijo Krems. Pokojnica je bila zelo uboga in so jo hranili sovaščani.

Ivanovec. Prejšnji teden je posestnik Flisar Ivan po nesrečnem naključju padel na zledeneli- h tleh in si zlomil nogo. Ista usoda je v Puconcih zadela tudi dijaka Škraban Pavla.

Kobilje. Pred dnevi smo na tem mestu poročali, da je na pravni fakulteti v Ljubljani diplomiral naš domačin g. Pavle Berden. Toda ta poklic ga ni veselil, zato je 4. marca vstopil v bogoslovje oo. jezuitov. Bog ga kliče v obširen svoj vinograd, zato naj bo blagoslovljen njegov korak!

Savinjska dolina

Plašče najnovejše faze, ima na zalogi tvr- dka Gusti Vračko, Celje, Kralja Petra cesta. Ne pozabite!

Galčija pri Celju. Kakor običajno vsako leto, tako bo tudi letos na velikonočni ponedeljek pri- podružnici sv. Kunigunde ob 10 slovesna sveta maša. Castilci sv. Kunigunde, pridite ta dan na ta prijazni hriček v kar največjem številu!

Šaleška dolina

Šmartno pri Slovenjgradu. Naša idealna mla- dina, organizirana večinoma v FO in DK, se pripravila z vso vnebo in doslednostjo na dan, ko bo spet položila vsakoletni obračun in poka- zala sad svojega truda v akademiji na velikonočni ponedeljek, 25. marca. Na sporedu je lepa igra »Izgubljeni raj«, nato pa materinska proslava z

zelo izbranimi simboličnimi (deloma domačih osnutkov) vajami ter prelepimi pevskimi točka- mi, ki jih bo izvajal šmarski pevski zbor z iz- bornim dirigentom, našim vsesplošno priljublje- nim g. kaplanom Mihičcem Jožefom na čelu. Le vsi pridite, še bolj od daleč se potrudite, bo- gato bo vaš trud poplačan!

Sv. Križ pri Belih vodah. Pri romarski cerkvi smo že začeli s pripravami za popravilo. Belo- vaščani so zvozili že veliko peska v hrib — kar jim Bog plačaj! — da bomo lahko začeli takoj s popraviljem, ko bo sneg skopnel. Do 16. ju- nija, ko bo pri Sv. Križu birma in stoletnica, bi radi imeli cerkev popravljeno. — Z marcem je nastopil službo cerkovnika Melhijor Maze. Od- slej sme pobirati beržo za kriškega cerkovni- ka samo tisti, ki se bo izkazal z legitimacijo s sliko, potrjeno od župnega urada v Belih vodah.

Šmarski kraji

Šmarje pri Jelšah. Na velikonočni ponedeljek bo obhajal 80 letnico krepki, veseli, delavni in na duhu povsem čili Jurij Vreže, bivši ugledni po- sestnik na Bobovem med Šmarjem in Lember- gom. Rodil se je 25. marca 1860 na Lešah v žu- pniji Šmarje. Izučil se je mizarске stroke in je služil vojake v Stolacu v Bosni. Priženil se je na Bobovo, kjer si je ustvaril s pridnim delom svojih rok in z umnim gospodarjenjem domačijo, katera je danes v sinovih rokah, daleč naokrog zgled v vsakem oziru. Dobri Jurij je živel 40 let v najsrečnejšem zakonu, v katerem se mu je ro- dil sedem otrok. Sin Ivan ga je nasledil na do- mačiji, Jurč je učitelj v Šoštanju, Franček je priljubljen starešina fin. kon. v Račah, dve hčerki sta v Šmarju in dve v Mariboru. Jubilant je bil vedno neustrašeno narodno zaveden in je dolgo let sodeloval pri gasilskem društvu. Po njegovem prizadevanju se je Bobovo otreslo štajercijan- stva. Jurij je bil mnogo let občinski odbornik ter sodni cenilec. Sončni večer svojega življenja pre- živila srečno in zadovoljno kakor malokateri oče, kateri je preskrbel svoje otroke. Na starost oprav- lja pri vseh svojih najdražjih fureže ter žganje- kuho in ga sprejemajo z odprtimi rokami, ko obiskuje svoje zgledno vzgojene otroke. Pri vsa- kem ostane nekaj časa in pomaga z rokami in nasveti ter je še vsem v visoki starosti s pomo- čjo razvedrilo. Blagemu jubilantu častita »Slov. gospodar«, za kojega razširitev je veliko storil, k jubileju z željo: ljubi Bog ohrani veselega, zgovernega in še vedno delavnega Jurja do skrajnih mej človeškega življenja!

Sv. Križ pri Rogški Slatini. Pred kratkim je imela krajevna Kmečka zveza enodnevni tečaj, ki so ga vodili trije banovinski zastopniki z g. Al. Mihičcem, senatorjem, na čelu. Govorili so o vrtnarstvu, sadjarstvu in živinoreji. To so naj- važnejše panoge našega kmetijstva, ker imamo v svoji sredini svetovno znano zdravilišče. Kmet- je in gospodinjke so napolnili dvorano. Videli se, da se naš kmet zaveda, da je v organizaciji moč, zato če hočemo doživeti boljše bodočnost, kujmo jo prav vsi v vrstah Kmečke zveze! — Tudi nam letošnja zima ni prizanesla. V najhujšem mrazu je padlo živo srebro na 32 stopinj pod ničlo. Lju- dje so bili že popolnoma zbegani. Primanjkovalo

Potem pa pometaj le prekine molk in pravi svojemu nasprotniku: »Dragi prijatelj, posodi- te še meni časopis, ko ga boste prečitali. Jaz pa vam v zameno posodim pipo.« Nasprotnik je iz- previdel, da ne bo nič — in je odpeljal nazaj.

Stara jajca. Ko so po- pravljali majhno cerkev pri Assensu na Danskem so zidari v dveh votli- nah v cerkvenem zidov- ju odkrili dve kurji jaj- ci, izmed katerih so bili enega vzdali leta 1400., drugo pa leta 1780. Obe jajci sta se popolnoma ohranili. Takšno vzdaj- vanje jajc v debele cer- kvne zidove je prasta- ra danska šega, ki je danes sicer ne praktici- rajo več.

Razdor med prostozid- darji. Iz Moskve poro- čajo, da je nemško-so- vjetska zveza med pro-

»Ne, ne, ne! Naj ga vrane skljuvajo!« je zavpil pisar.

»Seveda! Ali si nor? Da ga najdejo ljudje! Kdo ve, da je šel sam v vodo, da sva ga midva le hotela utopiti? To veva le midva. Ali pa ne bodo iskali krivca? Ali te ni Jana videla v krčmi z njim? Da, čula je, da sta se kregala, obrisala ti je kri, ko te je Luka udaril. Nor si! Ali hočeš v ječo, na vislice?«

»Magari!« je tresnil pisar z nogo, »to mi je bilo zadnje upanje in me je ogoljufalo.«

»Oh!« je zamrmral cigan; »jaz pa nočem. Jaz sem cigan, siromak, pošten kovač. Pojdi, pojdi! Zanesiva ga tam v široko reko! Ko nimava midva nič od njega, naj imajo ribe!«

Pisar si je vendarle premislil. Bil je izvržek člove- štva, tisto zaradi vislice pa ni resno mislil.

Jezno in besno je pograbil mrtvega berača za noge, cigan ga je že držal za roke.

S težavo sta vlekla mrtvega skozi grmovje in trnje na kraj, kjer teče Sava po širokem koritu. Tedaj je za- grabil Ugarkovič berača kakor slamnjačo, ga vrgel z brega v vodo in zavpil:

»Srečno pot, Luka!«

Nekaj je zapljusnilo, voda se je zapenila, zavrtela, odtekla dalje in počasi odnašala mrtvo truplo beračevu.

Leto dni je že minulo od one noči, kar je Luka skočil v Savo. V Jelenju nihče več ni omenjal njegovega imena; zginil je, kakor zgine spomladi kos leda v vodi. Sprva je seveda Jana pripovedovala, da je bil nekoč v Jelenju, a da je rekel, da ga ne bodo kmalu videli, ker da odhaja v daljni svet. Nato so ljudje dejali: Lahko je njemu iti v daljni svet, ker ima denar. Pozneje nihče ni več o njem spregovoril. Da, šel je v daljni svet brez popotnice.

Nekega dne je pripovedoval pijani starešina, da je Mara klicana na sodišče, da mora sama priti, z njo pa oče Martin. Bog vedi, kaj so napravili, so menili ljudje, Mara pa se je na moč čudila, ker ni imela nikoli s sodnijo opravkov.

Pa se je bilo čemu čuditi! Na sodišču je prišla z očetom pred sodnika in je našla tu gospoda župnika.

»Čujta, draga moja, kaj vama bom rekel tu pred gospodom sodnikom, da bo bolj držalo,« je začel župnik. »Leto bo in že več, kar je prišel k meni berač Luka in je dejal, da hoče na samem z menoj govoriti. Rad sem privolil. Sprva ni znal prav začeti. Rekel sem mu, naj kar od srca pove, ker mi duhovniki smo od Boga zato postavljeni, da po milosti božji razvezujemo grešnike grehov. Luka je sedel, pogledal v tla in dejal tiho: Velik grešnik sem in težko mi je v duši. Dalje ne morem nositi tega bremena. Vi mislite, da sem berač, pa nisem, ker

je drv ter tople obleke. Otroci dostikrat niso mogli k šolskemu pouku. Delavci so bili vsi zimo brez zaslužka. Malokatera klet je bila varna pred mrazom. Zamrznilo je precej krompirja itd. Tudi divjačina je preživela zimo v velikem pomanjkanju. Srne so se ukrotile ter se bližale naseljem. Divji zajec pa se je celo tako udomačil, da je prišel v sredi zgoščene vasi pod gospodarsko poslopje kakat si hrano. Čudno je, kajneda, da sta se pes in zajec v pojati pod gospodarskim poslopjem razumela. H kompromisu ju je prisilila zima. Zajec je letos napravil ogromno škodo na mladem sadnem drevju. Primerno bi bilo, da bi v vseh krajih krajevske Kmečke zveze vložile prošnje na oblast, da se mora zajca proglašiti za škodljivca. Sedaj imamo delo v sadovnjakih in vinogradih. V naših krajih je ponekod takšno podnebje, da ne uspeva žlahtna trta. V teh krajih gojimo samorodnico. Koliko se danes piše o samorodnici, da vsebuje strup, kakšen strup, pa ne pove noben list. Kvečjemu piše, da ima metil-alkohol. Tudi mi smo mnenja, da je stokrat bolje gojiti žlahtno trto. V preminogih primerih tega ne dopušča zemlja. Poznamo ljudi, ki uživajo samorodnico že nad deset let, seveda zmerno, pa so vedno zdravi. Oblast naj bi gle-

dala na to, da se samorodnice že po obstoječih zakonih uporabljajo zgolj za domačo porabo, a da se prekrški ta uporaba strogo kaznujejo. Za škodljivca kmečkega življa pa naj se proglašajo zajec, pa ne samorodnica! — Naša dekleta so imela 4., 5. in 6. marca duhovne vaje. Vodil jih je g. kapucin iz Celja. Dekleta so se v teh dneh duhovno obnovila v prav lepem številu.

Laški okraj

Laško. Zima, kakor je bila letošnja, je bila v tem stoletju samo leta 1929. Precej hude zime so bile v tem stoletju še v letih 1901., 1905., 1907., 1917. in 1922. Kmetje so marsikje oškodovani radi ostre zime pri živini. Stiši se tuptam, da so v hlevih zamrzili mladi prasci. Nujno potrebno je, da bi oblast zopet s cementom po znižani ceni podprla kmete, kajti hlevi so marsikje v zelo slabem stanju in propadajo. Živina je zadnji čas precej pridobila na ceni. Radi slabe lanake letine za krmo in pa velikega izvoza v zadnjih mesecih pa sedaj ni na sejnih lepe pitane živine. Na dveh "olah" v okraju, in sicer v Razborju in Sv. Miklavžu nad Laškim, se vršita tudi kmetijsko nadaljevalna tečaja.

Drobne gospodarske vesti

Zahteva po zvišanju cen izvoznim svinjam. Reja izvoznih svinj se čimdalje manj izplača. Cena koruze, s katero se v glavnem svinje pita, je poskočila skoraj za 40%, cene v Nemčiji, kamor gre tedensko okrog 3500 svinj, so pa ostale na isti višini kot prej. Radi tega bi se morala dvigniti cena svinjam vsaj na 12 din kg žive teže.

Draginja v Italiji raste. Korporacijski minister Ricci je na seji ministrov, kjer je bil navzoč tudi Mussolini, poročal, da so se cene industrijskih izdelkov od avgusta 1939 pa do marca 1940 povzdale za 69%. Cene mesa in mleka so se zvišale za 25%. S tem v zvezi so sklenili, da bodo s 25. marcem zvišali plače delavcem za 10—15%.

300 vagonov moko in 200 vagonov otrobov je kupil »Prizad« za izvoz v Nemčijo. Moko je plačal Prizad povprečno po 310 din stot. Blago bo odposlano v Nemčijo po Donavi.

Razstavi vin v Ptuj in Ljutomeru sta lepo izpadli. V Ptuj je bilo razstavljenih nad 170 vzorcev, v Ljutomeru pa 188 vzorcev. Kar se tiče kakovosti vina so Ljutomercani prekašali Ptujčane. Ob priliki razstave vin je bilo sklenjenih tudi mnogo vinskih kupcij, in sicer v Ptuj za okrog 300 hl. Najnižja cena v Ptuj je bila 3.50 din liter, vsa ostala vina pa so bila dražja.

Cene goveje živine po sejnih

Volli. Lemberg 5.50—6.50 din, Brežice 5.50 do 6 din, Novo mesto prvovrstni 6.50—7 din, ostali 5.50—6 din, Ljubljana prvovrstni 6.50—7 din, ostali 5.50—6.50 din, Kranj prvovrstni 7 din, drugovrstni 6.50 din, tretje vrste 6 din, Zagreb prvovrstni 6—8 din, ostali 5—6 din, junci za vožnjo v Zagrebu 5—7 din kg žive teže.

Biki. Zagreb 6—7.25 din kg žive teže. Krave. Lemberg 4—5 din, Brežice 4—5 din, Novo mesto 4—5 din, Ljubljana prvovrstne 5.50 do 6 din, ostale 4—5 din, Kranj prvovrstne 5.75, druge vrste 5.25, tretje vrste 4.75 din, Zagreb 4.50—6 din, klobasarice 3.50 din kg žive teže.

Telice. Lemberg 4.50—5.50 din, Brežice 5 do 5.50 din, Novo mesto 5—6 din, Ljubljana prvovrstne 6—7 din, ostale 5.50 din, Kranj prvovrstne 7 din, drugovrstne 6.50 din, tretje vrste 6 din, Zagreb 5—7 din kg žive teže.

Teleta. Lemberg 5.50—6.50 din, Brežice 5—8 din, Novo mesto 5—6 din, Ljubljana prvovrstna 7—9 din, drugovrstna 7—8 din, Kranj 7—8 din, Zagreb 5.50—7.50 din kg žive teže.

Goveje meso. Brežice 10—12 din, Novo mesto 12 din, Ljubljana 10—14 din, Kranj 10—14 din kg.

Telečje meso. Novo mesto 14 din kg.

Goveje kože. Brežice 14 din, Novo mesto 18, Ljubljana 14 din, Kranj 14 din kg.

Telečje kože. Brežice 18 din, Novo mesto 20, Ljubljana 19 din, Kranj 18 din kg.

Svinje

Plemenske. V Kranju mladi pujski 7—8 tednov stari 160—260 din komad, v Zagrebu nepitane svinje 7—9 din kg žive teže.

Pršutarji (proleki). Lemberg 10 din, Brežice 7.50 din, Novo mesto 7 din, Ljubljana 9—9.50 din, Kranj 8.50—9.50 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Lemberg 13 din, Brežice 10 din, Novo mesto 8.50 din, Ljubljana 10

Kmečka trgovina

Se o zadružni prodaji živine

O zadružni prodaji živine smo že parkrat pisali. Priobčili smo tudi natančen obračun prodane živine iz Gornje Radgone. Danes pa hočemo v izviru povedati, kako se je obnesla zadružna prodaja živine v Prevaljah. Zadruga v Prevaljah je namreč preko Kmetijske osrednje zadruge v Mariboru izvozila vagon živine na Dunaj. Izvožen vagon živine je štel 12 glav, ki so skupno tehtale v Prevaljah 8500 kg, na Dunaju pa 7167 kilogramov. V tem primeru je izguba na teži zelo velika, kajti znaša pri komadu 111 kg. Skupni stroški izvoza so znašali 5495 din, ali povprečno pri na Dunaju ugotovljeni teži 77 par pri kilu. Živina se je plačala po sledeči ceni: 3 biki (prima), težki 1891 kg, po 8 din kg žive teže; 1 vol (prima), težak 597 kg, po 9.25 din; 7 volov (prvovrstni), težki 4094 kg, po 8.50 din kg; 1 vol (drugovrstni), težak 585 kg, po 7.25 din kg žive teže. Za vagon živine so kmetje prejeli na Dunaju 59.690 din, po odbitku stroškov pa 54.195 din, ali povprečno pri doma ugotovljeni skupni teži 8500 kg 6.37 din kg žive teže.

Lanena prediva primanjkuje

Lanena prediva, ki je potrebno naši domači industriji kmalu ne bo več, ker so vse zaloge porabljene. Doslej smo največ uvozili lanenega prediva iz Nemčije, katera je pa že v začetku sedanjice vojne ustavila vsak izvoz lanenega prediva. Sedaj naši industriji ne kaže drugega, kot upoštevati in uporabljati bombažno predivo iz francoskih in angleških tlišč.

Pri pomanjkanju lanenega prediva se nam vsiljuje vprašanje, ali bi istega res ne mogli pridelovati doma? Doslej je naša industrija kupovala

predivo drugod, za domače se pa ni brigala, dasiravno bi ga mnogi kmetje, ki se pridelujejo lan, bili iz srca radi prodali. Kmetje bi tudi mnogo več lana sejali, ko bi vedeli, da bodo laneno predivo pozneje res lahko prodali. Naj torej naša industrija organizira pridelovanje in trgovino z lanom, s čimer se bo pomagalo našemu kmetu, pomagano bo industriji, denar pa bo ostal doma.

Cene lesa

Na slovenskih železniških postajah je kubični meter lesa v vagonskih pošiljkah imel sledečo ceno v dinarjih:

Smreka in jelka: hlodi I. in II. 240—310, brzojavni drogovi 190—220, bordonali 290—320, filerji 5/6 270—290, trami ostalih mer 255—315, škorjete konične od 16 cm dalje 535—565, paralelne od 16 cm dalje 615—675, podmerne od 10 do 15 cm 550—570, deske plohi konični od 16 cm dalje 475—535, paralelne od 16 cm dalje 505—555.

Bukev: hlodi od 30 cm dalje 110—130, hlodi za furnir od 40 cm dalje 200—220, deske plohi naravnih neobrobjeni 250—280, ostrorobi 420—490, parjeni neobrobjeni 320—360, parjeni ostrorobi 530—620.

Hrast: hlodi od 30 cm dalje 200—320, bordonali 750—850, deske plohi boules 830—930, neobrobjeni 730—780, ostrorobi (podnice) 800 do 900, frizl širine 5, 6 in 7 cm 700—780, širine 8 do 12 cm 800—900.

Ostali les: neobrobjeni plohi brestovi 680 do 760, javorjevi 670—750, jesenovi 710—760, lipovi 610—660.

Železniški pragi 2.60 m dolgi in 14×24 cm v premeru: hrastovi 40—45 din, bukovski 20—25 din komad.

imam denarja več, kakor si ljudje mislijo. Od rojstva sem nesrečen, za nič na svetu, ne vem ne za očeta ne za mater. To me je bolelo, hotel sem biti človek kakor drugi, miren, dober človek. Trdno sem veroval, da me more rešiti le ena sama duša na tem svetu — Lončaričeva Mara iz Jelenja. Ne vem, kako je prišlo to name, ali tako je in moja misel se ne bo nikoli spremenila. Da bi jo dobil, sem si izmislil razne zanke in mreže. Hotel sem najprej dobiti njenega očeta Martina v svojo pest, da bi mi bil dolžnik, pa da bi dobil hčer. Prišli so mi slabi tovariši in so mi slabo nasvetovali. Martinu je poginila živina, Martinu je pogorel hlev — to veste — a vse to zaradi mene. Res je, nisem jaz tega storil niti nisem za hudo bil prejel, prisegam vam na živega Boga, ki tu pred menoj stoji, toda bilo je zaradi mene in greh pada na mojo dušo. To je bilo tako prirejeno, da bi postal Martin siromak, da bi se omehčal, to vse je bilo zaradi Mare. Toda ko sem videl oni ogenj in ono bedo in one solze, me je pograbilo nekaj za srce in preklel sem sebe. Hotel sem vse popraviti. Dajal sem Mari ves svoj denar, sebe, dal bi bil svojo dušo, svojo kri. Ni hotela, ker je drugega ljubila. Vidite, kar je nesreči namenjeno, ne more nesreči uiti. Zdaj je srečna in Bog jo blagoslovi! Ampak jaz tega dolga ne smem na svoji duši pustiti. Nate, tu v tem papirju je osem sto goldinarjev. Moji so, niso ukradeni. To moram Martinu dati, ker je

zaradi mene trpel mnogo škode. Prosim vas, gospod, storite to za mojo grešno dušo! Ko mine leto dni in če mene tedaj ne bo nazaj, vedite, da me ni več! Tedaj pokličite Martina in Maro na sodišče in dajte jima ta denar in povejte jima, kar sem vam rekel. Prosite ju v imenu križanega Jezusa, naj vzameta denarje, naj jih obrneta za Marinega sina, in da moja duša ne bo imela mira, če denarja ne sprejmeta! Želim jima vsako srečo, samo naj vsako leto na moj god pomoli družina za mojo grešno dušo in naj tudi sina naučijo zame moliti! Tako je govoril Luka, jaz sem ga še opominjal, on pa je položil denar na mizo in mi je rekel zbogom in je šel. Minulo je leto, tukaj imata denar in recita z menoj: Bog se usmili Lukove duše!

Od onega dne molijo srečni ljudje v Pavlekičevih hiši vsako leto na Lukeževo za berača, zaradi katerega so dosti hudega pretrpeli, ki pa je hudo pošteno popravil, in mnogokrat se meša v molitev solzica...

*

Bil je mrzel zimski dan, zrak se je kadil od mraza, sonce je žarelo skozi to belo meglo kakor rdeča razbeljena krogla, povsod je ležal visok, s trdo skorjo pokrit sneg, po vseh lužah in potočkih se je bleščal led, tudi sama reka Sava je tekla pod ledom; ves svet je zamrznil, komaj si mogel dihati.

(Konec sledi)

stozidarji po svetu povzročila dokaj nevolje, ki zavzema vedno ostrejša oblike. Zelo močna skupina neruških prostozidarjev namreč dolži Moskvo in ji očita, da je s to zvezo izdala mednarodno prostozidarstvo in svobodomiselnost ter grozi, da bodo njeni predstavniki odložili vsa častna mesta v predsedstvu internacionale. Sovjetski brezbožniki pa zahtevajo od svojih tovarišev po inozemstvu, da morajo brezpogojno opustiti vsako kritiko sovjetske zunanje politike; ako bi se oboje ugoditi tej zahtevi, jim bo zveza brezbožnikov ukinila vse podpore, ki doslej niso bile skromne.

V 19. stoletju je bilo približno 364 potresov, vsak izmed teh je zahteval povprečno 4000 smrtnih žrtev.